

1. Készíts esszét az alábbi témáról:

A középkori város kialakulása, jellemzői

I. Károly király kiváltságlevele a komáromi polgároknak (1331)

Mi Károly, Isten kegyelméből Magyarország Királya, jelen soraink rendjében mindenkinek a tudomására hozzuk, hogy ... Komárom városunkat népessé és népek sokaságával ékessé akarván tenni, említett városunk népeit és polgárai abban a kegyben és különleges kiváltságban részesítettük, hogy bármilyen perükben vagy annak bármely szakaszában egy komáromi ispán vagy ugyanazon hely várának az élén álló, vagy oda állítandó várnaggyal [a királyi várgazdaságok élén álló tisztségviselő] se merjen, illetve merészeljen felettük ítélni; bírói jelenlétük elé sem szabad őket megidézni, hanem a közöttük felmerülő minden perben csak az általuk választott villicus hozhat ítéletet; ha pedig villicusuk a per súlyos volta miatt erre nem lenne elégséges, akkor az ilyen ügyeket elbírálás végett a mi jelenlétünk elé vagy, amennyiben szükséges, tárnokmesterünk elé kell áttenni; továbbá minden telkük, illetve egész házhelyük után földbér címén, a használatban levő dénárokból, évi két részletben fél fertót tartoznak fizetni; biztosítjuk számukra azt is, hogy ha közülük bárki örökös hátrahagyása nélkül hal meg, az ilyenek javaikból, akarattuk ellenére vagy adósság címén, senkinek semmit sem tartoznak juttatni, hanem minden vagyonukról, bárkinek a javára, szabadon végrendelkezhetnek; megengedtük nekik ezenfelül, hogy a Vág folyón túl levő területen, saját szükségletükre, szénát és nádat szabadon kaszálhatnak; viszont különösképpen megtiltjuk, hogy akármelyik komáromi várnagy vagy ispán kiküldetéseiben való eljárásra vagy futárszolgálatra kényszerítse őket; végül biztosítjuk részükre, hogy minden portékájukkal és bármiféle áruikkal országunkban mindenütt, szárazon és vízen egyaránt, tekintélyünk oltalma alatt szabadon és akadálytalanul közlekedhessenek.”

2. Határozd meg a fogalmakat!

- a. szimónia
- b. hospes
- c. rendi monarchia
- d. Treuga Dei
- e. inkvizíció

3. Add meg a következő események időpontját!

- a) Dictatus Papae kiadása
- b) rigómezei csata (oszmán törökök legyőzik a szerbeket)
- c) Canossa-járás
- d) Az első angol rendi gyűlés

4. Válaszolj a kérdésekre a szöveg alapján!

„...Péter cáréveiben bukkant fel bolgár földön egy Bogomil nevű – valójában azonban Isten előtt nem kedves - pap, aki elsőnek kezdte hirdetni bolgár földön ezt az eretnekséget.

Külszínre az eretnekek olyanok, mint a juhok: szelídek, alázatosak, hallgatók és sápadtak, mintegy a képmutató böjtöléstől; haszontalan szót nem ejtenek, hangosan nem nevetnek, nem hivalkodnak, elrejtőznek a szemérmetlen tekintet elől, és külszínre mindent úgy csinálnak, hogy nem lehet megkülönböztetni őket az igazhitű keresztényektől, belül azonban farkasok...

Az eretnekek széthasogatják a kereszteket és szerszámokat készítenek belőlük, az eretnekek nem imádják önként az ikonokat, hanem bálványoknak nevezik azokat.

Az eretnekek gúnyt űznek a szentek csontjaiból, és kinevetnek bennünket, akik tiszteljük azokat.”

Milyen keresztény szokásokkal helyezkedtek szembe Bogumil követői?

Milyen elveket vallhattak a bogumilok?

Honnan lehet tudni, hogy ki eretnek, vagy sem?

Miért viszonyult hozzájuk ellenségesen az egyház?

1. Készíts esszét az alábbi témáról:

A kereszténység, az egyház életének, szerepének változásai a XI-XIII. század közt

Dictatus Papae

1. Egyedül a római egyházat alapította maga az Úr.
2. Egyedül a római pápát mondják joggal egyetemesnek.
3. Püspököket egyedül ő tehet le és helyezhet székükbe vissza.
4. Követe a zsinaton minden püspököt megelőz, mégha ő maga alacsonyabb rendű is; ugyancsak a püspökök elmozdítására ítéletet is hozhat.
5. A pápa távollévőket is letételre ítélhet. Az általa kiátkozottakkal egyebek közt még ugyanabban a házban sem tartózkodhatunk.
6. Egyedül neki szabad a korszükségletnek megfelelően új törvényeket hozni, új püspökségeket alapítani, káptalant apátsággá alakítani, és fordítva, gazdag püspökségeket felosztatni és szegényeket egyesíteni.
7. Egyedül ő használhat császári jelvényeket.

2. Határozd meg az alábbi fogalmakat!

reconquista

rendiség

Hanza

varég

feudális anarchia

3. Add meg a következő események időpontját!

- a) Az első francia rendi gyűlés
- b) Legnanoi csata
- c) A szerbek veresége Rigómezőnél a törököktől
- d) Magna Charta kiadása

4. Értelmezd, miről szól az alábbi szöveg!

"Azt akarjuk, hogy mindenki számára legyen ismert ez a szerződés, amelyet mi a Rajnán inneni emberekkel, akiket hollandoknak neveznek, kötöttünk. Ezek az emberek felkeresték felségünket, igen erősen kérve a püspökségünk területén fekvő, eddig műveletlen, mocsaras, az ország lakói számára haszontalan földek átengedését, hogy azt termővé tegyék. Egyezséget kötöttünk, hogy a fent nevezett földbirtok minden mansusáért (telek) évenként 1 dénárt fizetnek nekünk, a föld gyümölcsének tizedét nekünk adják. ... Kötelezték magukat évenként minden 100 mansus után 2 márka fizetésére, hogy maguk között dönthessenek minden pörben...."

Kik a szerződő felek?

Milyen előnyöket élveznek a szerződés résztvevői?